

โรงเรียนบ้านสันกำแพง

การพัฒนากระบวนการคิดผ่านการเรียนรู้เส้นทางอารยธรรมจีน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1

SCAN ME

ชื่อผู้จัดทำ : นางสาวพิมพ์พร ชวน่าน

โรงเรียนบ้านสันกำแพง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัญหาที่พบ

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ส่วนใหญ่สามารถจดจำข้อมูลได้ แต่ยังไม่สามารถคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงเหตุผล และ การอธิบายความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ อีกทั้งการเรียนการสอนเน้นการบรรยายเพียงอย่างเดียวส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

เหตุผลในการพัฒนาผลงาน

ผู้พัฒนาจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ "เส้นทางอารยธรรมจีน" โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะและการใช้แผนที่ความคิดเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาพัฒนาการของอารยธรรมจีน วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญ และเชื่อมโยงกับโลกปัจจุบัน

ความจำเป็นและคุณค่า

นวัตกรรมนี้ช่วยเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เส้นทางอารยธรรมจีน
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่องอารยธรรมจีน
3. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
4. เพื่อสร้างสื่อนวัตกรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาอื่นได้

เป้าหมาย

- นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
- นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียน
- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมากขึ้นไป

3 แนวคิดหรือกรอบการดำเนินงาน

หลักการและทฤษฎีที่ใช้

- Active Learning
- Constructivism (การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง)
- Inquiry-Based Learning
- Bloom's Taxonomy (ระดับการคิดวิเคราะห์)
- เทคนิค Graphic Organizer / Mind Mapping

Conceptual Framework

4 วิธีดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1 วิเคราะห์ผู้เรียน

- วิเคราะห์ผลการเรียนเดิม
- สำรวจปัญหาการคิดวิเคราะห์

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน

2 ออกแบบนวัตกรรม

- จัดทำแผนการเรียนรู้
- สร้างใบกิจกรรม
- จัดทำสื่อแผนที่เส้นทางอารยธรรมจีน

เครื่องมือและสื่อนวัตกรรม

- แผนการจัดการเรียนรู้
- ใบกิจกรรม
- แผนที่เส้นทางอารยธรรมจีน
- คลิปวิดีโอ

3 จัดกิจกรรม

- ศึกษาเส้นทางอารยธรรมจีน
- วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ
- ทำกิจกรรมกลุ่ม
- นำเสนอผลงาน

4 ประเมินผล

- แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
- แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์
- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- แบบประเมินความพึงพอใจ

ระยะเวลาดำเนินงาน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
ระยะเวลา 2 สัปดาห์ (4 ชั่วโมง)

5 ผลการดำเนินงาน

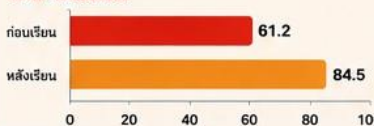
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- ✓ นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของอารยธรรมจีนได้
- ✓ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบได้
- ✓ ทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น
- ✓ นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกันมากขึ้น

ข้อมูลเชิงสถิติ (ตัวอย่าง)

รายการ	ก่อนเรียน	หลังเรียน
คะแนนเฉลี่ย	61.20	84.50
ร้อยละผ่านเกณฑ์	46.67	90.00
ความพึงพอใจ	-	4.72/5.00

กราฟ : คะแนนเฉลี่ย

6 จุดเด่นและนวัตกรรม

สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น

- ใช้ "เส้นทางอารยธรรมจีน" เป็นฐานการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์
- บูรณาการประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และเทคโนโลยี
- เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

จุดแข็งของผลงาน

- นักเรียนมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
- ใช้สื่อหลากหลาย
- ส่งเสริมทั้งความรู้และทักษะการคิด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
- การใช้สื่อที่น่าสนใจ
- การติดตามและสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง
- ความร่วมมือของนักเรียนและครู

7 ผลกระทบและการต่อยอด

ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

- นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ดีขึ้น
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

การขยายผล

- ประยุกต์ใช้กับเรื่องอารยธรรมอื่น เช่น กรีก โรมัน และไทย
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม
- เผยแพร่เป็น Best Practice ภายในโรงเรียน

ความยั่งยืน

- จัดเก็บสื่อในรูปแบบดิจิทัล
- พัฒนาสื่อเพิ่มเติมทุกปีการศึกษา
- ขยายผลสู่ระดับชั้นอื่น

8 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การจัดการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรม "เส้นทางอารยธรรมจีน" สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน รู้จักตั้งคำถาม วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาสื่อดิจิทัลและเกมการเรียนรู้เพิ่มเติม
2. ควรขยายผลไปยังระดับชั้นอื่นและเนื้อหาอื่น
3. ควรติดตามผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในระยะยาว
4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อพัฒนาวิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง

"การพัฒนากระบวนการคิดผ่านการเรียนรู้เส้นทางอารยธรรมจีน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น 5/1"